

REFERAT 2020

IT-ARKITEKTURRÅDET

Dato: 27-05-2020 10:00

Sted: KL, lokale 2-01

'Rammearkitekturen er fundamentet for, at kommunerne anskaffer effektive digitale løsninger, der styrker den kommunale opgaveløsning og skaber sammenhæng på tværs. Det sker med borgeren i centrum og på et åbent marked.'

Vision for den fælleskommunale rammearkitektur, vedtaget af Kommunernes It-Arkitekturråd februar 2017.

Deltagerfortegnelse.....	3
1. Siden sidst.....	5
1.1. Siden sidst	5
2. Drøftelsessager	6
2.1. Arkitekturrapport for bevillingsportalen 'Arena'	6
2.2. Foranalyse om tværgående datastrategi	7
2.3. Dialog med KL's direktion.....	8
2.4. De foreløbige konturer af et arkitekturprogram i den kommende strategiperiode	10
2.5. Orientering vedr. arbejdet i 'Udvalget for Arkitektur og Standarder'	12
2.6. Fællesoffentlig datainfrastruktur for indendørsgeografi.....	13
2.7. Internet of Things – orientering og drøftelse	14
2.8. Åbne data efter 2020.....	16
2.9. Planer og Indsatser i 'Program for Et Samlet Patientoverblik'	17
2.10. Modernisering af MedCom	19
2.11. eDelivery – status og drøftelse	20
2.12. Afrapportering fra Arkitekturboards møde 16.12. 2019	21
3. Status for program "Sammenhæng og genbrug af rammearkitektur (SAGERA)"	23
3.1. Programstatus.....	23
3.2. SAGERA: Orientering om ny platform for INFO for rammearkitekturen	24
4. Eventuelt	25

Deltagerfortegnelse

Mette Harboe, Digitaliseringschef i Sundheds- og Omsorgsforvaltningen, Københavns Kommune

Camilla Staal Axelsen, Stabschef, Beskæftigelses- og Socialforvaltningen i Odense Kommune

Henrik Brix, It- og digitaliseringschef i Favrskov Kommune

Eva Minke Andersen, IT- og Digitaliseringschef, Aabenraa Kommune

Bo Fristed, Chief Innovation Officer og chef for Center for Innovation i Aarhus Kommune og Digitaliseringschef i Kultur og Borgerservice området, Aarhus Kommune

Niels Rygaard, Kontorchef for It og digitalisering i Ældre- og Handicapforvaltningen i Aalborg Kommune

Lars Vraa, Chefarkitekt, KOMBIT

Ghita Thiesen, Kontorchef i Center for Digitalisering og Teknologi, KL

Pia Færch, Kontorchef i Center for Digitalisering og Teknologi, KL

Tilforordnede:

Caroline Hegelund, Leder af Innovations- og Teknologienheden, KL

Andre deltagere:

Vibeke Normann, KL (Sekretariat)

Rune Reimann Petersen (Referent)

Inviterede gæster:

Carsten Nydam-Rønved, Teamkoordinator for IT Arkitektur i Odense Kommune

Christian Plaschke, Digitaliseringsstyrelsen

Christine Jørnø Vestergaard, Digitaliseringsstyrelsen

Michael Bang Kjeldgaard, Digitaliseringsstyrelsen

David Klibo, Styrelsen for Dataforsyning og Effektivitet (SDFE)

Jesper Stæhr Mikkelsen, Styrelsen for Dataforsyning og Effektivitet (SDFE)

Tine Ohm Laursen, Sundhedsdatastyrelsen

Thor Scliemann, Sundhedsdatastyrelsen

Lars Hulbæk, MedCom

Tom Bøgeskov, KOMBIT

Inge Speiermann-Vognsen, KOMBIT

Louise Dalby, KOMBIT

Erik Damsted, KOMBIT

Sisse Bang, KOMBIT

Denny Christensen, KOMBIT

Line Laudrup, KL
Peter Falkenberg, KL
Peter Thrane, KL
Mette Hansen, KL
Kristoffer Slottved, KL
Jeppe Korbo Christiansen, KL
Troels Garde Rasmussen, KL
Jacob Høffer Larsen, KL
Poul Erik Kristensen, KL
Annette Laursen, KL
Jan Struwe Poulsen, KL
Dan Bjørneboe, KL
Christian Harsløf, KL
Trine Vig Houe, KL

1. Siden sidst

1.1. Siden sidst

SAG-2019-05659 Ghita Thiesen

Ghita fortalte Rådet, at KL's nye kontorchef for Sundhed og Ældre, Trine Vig Houe, deltager i dagens møde. Trine har ansvaret for digitalisering og er med på mødet for at få kendskab og indsigt i It-Arkitekturrådets arbejde.

Ghita orienterede om, at flere sager fra det aflyste møde i Rådet i marts 2020 er videreført til dagens møde.

Ghita informerede om, at KL har nedsat en såkaldt teknologitænk tank, som forventer at starte sit virke i juni. Teknologitænk tanken har til formål at skabe opmærksomhed omkring særligt etiske, teknologiske og juridiske udfordringer og dilemmaer. Derudover også at understøtte den politiske debat om anvendelse af data og teknologi, samt komme med forslag til håndtering af disse dilemmaer.

Ghita orienterede om, at Version 1.09 af Referencearkitektur for brugerstyring er i høring frem til 15. juni. KL og KOMBIT er repræsenteret i arbejdsgruppen.

2. Drøftelsessager

2.1. Arkitekturrapport for bevillingsportalen 'Arena'

SAG-2019-05659 Vibeke Normann

Indstilling

Det indstilles, at It-Arkitekturrådet:

- tager arkitekturrapporten for bevillingsportalen ARENA, de indkomne høringssvar og projektets håndtering af de indkomne høringssvar til efterretning

Drøftelse

Tom Bøgeskov orienterede Rådet om, at den arkitekturrapport, som er udarbejdet for Arenaprojektet, blev udarbejdet i januar 2020, og projektet har haft fremgang siden. Tom informerede om, at Arenaprojektets løsning vil være en arrangementsportal på tværs af myndigheder og rettet mod borgere og virksomheder. Som en del af projektet er det blevet afdækket, at det kan kræve op til 40 tilladelser at få lov at afholde et arrangement, og processen kan involvere op til 23 forskellige myndigheder. Der er derfor stor efterspørgsel blandt kommunerne efter en løsning, som kan simplificere og effektivisere processen omkring tilladelser til arrangementer.

Målet med Arena er derfor at styrke kulturlivet, effektivisere processer samt øge kvalitet og sikkerhed ved planlægning af arrangementer.

Tom informerede Rådet om, at der d. 25. maj udsendes tilslutningsmateriale til alle kommuner. Materialet er testet hos 10 kommuner samt KITA.

Peter Thrane redegjorde for Arenaløsningens arkitektur, og fortalte, at der på området for tilladelser og arrangementer findes et hav af blanketter, hvor oplysninger optræder igen og igen på de blanketter, som en arrangør skal udfylde for at få tilladelse til at afholde et arrangement. Arenaløsningen vil implementere blanketterne i form af spørgeguides. Her vil borgeren møde en række spørgsmål fra blanketterne, såsom: Hvem skal afholde arrangementet? Hvor skal arrangementet afholdes? Hvor mange skal deltage i arrangementet? Peter informerede om, at spørgeguiden (regelmotor) vil indsamle relevante oplysninger fra myndigheder, hvorefter der via Den fælleskommunale Infrastruktur (Beskedfordeleren) sendes information ud til relevante parter.

I første omgang vil en Minimal Viable Product-udgave indeholde de mest relevante blanketter, og herefter kan løsningen udbygges. Tom oplyste, at Arena-løsningen i første omgang vil være målrettet mindre lokale arrangementer.

Rådet bakkede op om at projektet kan have et stort potentiale og noterede sig med tilfredshed, at løsningen vil anvende Den Fælleskommunale Infrastruktur.

Rådet pointerede samtidig vigtigheden af at løsningen reelt bliver åben, fleksibel og passer sammen med kommunernes eksisterende løsninger. For at potentialerne skal kunne realiseres i praksis påpegede rådet, at snitfladerne bør beskrives bedre og anbefalede at de udbydes som open source. Derved vil man give mulighed for, at der efterfølgende hurtigere og billigere kan tilbygges komponenter til den minimale løsning på et åbent marked.

2.2. Foranalyse om tværgående datastrategi

SAG-2020-00826 Line Laudrup

Indstilling

Det indstilles, at It-Arkitekturrådet:

- tiltræder opgaven som kommunal følgegruppe for projektet
- drøfter planen for det kommende arbejde med foranalysen

Drøftelse

Line Laudrup var på besøg i Rådet for at orientere om KL's arbejde med den foranalyse, som skal danne beslutningsgrundlag for en eventuel fremtidig tværgående datastrategi. Line fortalte, at formålet med foranalysen er at optegne et udfordringsbillede, som kan kortlægge, hvilke behov og udfordringer kommunerne har i forhold til data, samt hvilke af disse en eventuel datastrategi kan hjælpe med at løse. Foranalysen skal også skabe overblik over de datainitiativer og tiltag, som allerede er igangsat på området, og kortlægge eksisterende større relevante datakilder.

Line præsenterede en leveranceplan for arbejdet med en fælleskommunal datastrategi, bestående af tre faser, hvoraf første fase er besluttet igangsat:

Fase1 - Kortlægning af behov og overblik og igangværende datainitiativer (Er under udarbejdelse Q2 2020)

Fase 2 – Roadmap, som belyser en kort og langsigtet plan for arbejdet med en datastrategi (Planlægges udarbejdet i Q3 2020)

Fase 3 – Beslutningsgrundlag for en Tværgående fælleskommunal Data-strategi (Planlægges udarbejdet i Q3-Q4 2020)

Ghita nævnte, at KL's nye teknologitænk tank kan være med til at udfordre og stille de rigtige spørgsmål i forhold til arbejdet med data og en datastrategi.

Rådet bakkede op omkring arbejdet med henholdsvis en foranalyse og det eventuelle fremtidige arbejde med en fælleskommunal tværgående datastrategi. Rådet nævnte, at det var et meget ambitiøst projekt, da data som emne er utrolig bredt. Rådet pointerede, at den rette metodetilgang var essentielt, og at et godt råd til arbejdet kunne være at tænke stort, men begynde småt, da der vil være mange forskellige problemstillinger og aspekter inden for dataområdet, som umuligt kan løses på én gang. Sundhed og klima blev fremhævet som kandidater til områder, man med fordel kunne starte med at dykke ned i. Rådet pegede på vigtigheden af at datastandardisering og klassifikation af data bliver samordnet på tværs af det fælleskommunale og fælles offentlige.

Rådet nævnte, at følgende emner inden for dataområdet kunne være interessante at belyse i arbejdet med en datastrategi:

- Karakteristik af data
- Præcisering af "værdi" for borgerne på prioriterede områder
- Dataetik og lovgivning
- Hvad der skal til for at skabe adgang til svært tilgængelige data, herunder opstille krav i forbindelse med anskaffelser
- Hvad der skal til for at skabe syntetiske/anonymiserede data for at øge tilgængelighed til data og opnå flere anvendelsesmuligheder, bl.a. ved at kunne udstille som Åbne Data.

2.3. Dialog med KL's direktion

SAG-2019-05659 Vibeke Normann

Drøftelse

Christian Harsløf var på besøg i rådet og havde tre punkter på dagsordenen fra KL's direktion, som han gerne ville drøfte med Rådets medlemmer.

Som det første punkt informerede Christian om, at der i forbindelse med Coronakrisen har været stor politisk efterspørgsel efter erfaringer fra krisen. KL har interviewet 10 digitaliseringschefer om deres erfaringer, gode råd og cases fra coronakrisen, og formidlet resultatet via KL/KOMBIT Videncenter. Christian fortalte i den forbindelse, hvor vigtig digitalisering og digitale værktøjer har været for at hjælpe Danmark gennem krisen.

Ghita informerede om, at KL netop har sendt en spørgeskemaundersøgelse ud til alle kommuner for at indsamle deres gode erfaringer.

Som det andet punkt på dagsordenen informerede Christian om, at der var fuld gang i økonomaftalerne. Spørgsmålet om en ny fællesoffentlige digitaliseringsstrategi for perioden efter 2021 havde indgået i forhandlingerne med staten og regionerne. Christian fortalte, at 2020 bliver en mellemår, hvor nogle initiativer fra den nuværende strategiperiode kører videre, heriblandt AI signaturprojekterne, Mit overblik, Fællesoffentligt Udbud for Telemedicin, lige som Udvalget for Arkitektur og Standarder også videreføres.

Som det sidste punkt orienterede Christian om KL's arbejde med kommunernes nye digitaliseringsprogram, som skal løbe fra 2021-2025. I arbejdet har det været et mål at programmet skulle understøtte fleksibilitet og agilitet med mulighed for, at der kan sadles om undervejs i strategiperioden. Erfaringer har vist, at it-projekter oftest tager mange år gennemføre, og at det kan være svært at forudse fremtidige kommunale behov. Christian fortalte, at konturerne til det nye Digitaliseringsprogram er opdelt i seks programmer De seks programmer, hvor den videre udvikling af den fælleskommunale rammearkitektur er placeret i det tværgående program for digitale fundamenter:

- **Borger, teknologi og lokaldemokrati**
- **Ny teknologi og optag af modne løsninger**
- **Sammenhængende velfærdsforløb og indsatser**
- **Klima og ressourcer**
- **Bedre velfærd og styring af data:**
- **Kommunernes digitale fundamenter**

Christian pointerede særligt, at både It-Arkitekturrådet og et nyt Digitaliseringsråd indgår i den fremtidige organisering af digitaliseringsprogrammet. Digitaliseringsrådet er en sammenlægning af Det Kommunale Digitaliseringsråd (DKD) og KOMBIT's porteføljestyregruppe.

Ghita orienterede om, at arbejdet med digitaliseringsprogrammet fortsat er igang, og at det ikke er endeligt fastlagt, hvilke temaer og projekter der hører til under hvilke programmer. Ghita oplyste yderligere, at programmerne kan bruges som struktureringsværktøj for fremtidige drøftelser i Rådet.

Rådet var enige i, at det er en god måde at opbygge et nyt digitaliseringsprogram på, bl.a. fordi det derved undgås at det, som i

tidligere strategiperioder, bliver et decideret projektkatalog. Rådet mindede om, at nogle kommuner er længere fremme med dele af digitaliseringen end andre, og anbefalede at tænke det ind ved sammensætningen af programstyregrupperne. Rådet var ligeledes enige i, at det er en god ide at indsamle erfaringer fra Coronakrisen, og at flere kommuner allerede på nuværende tidspunkt er i gang med selv at opsamle erfaringer som kan bruges.

2.4. De foreløbige konturer af et arkitekturprogram i den kommende strategiperiode

SAG-2019-05659 Line Laudrup

Indstilling

Det indstilles, at It-Arkitekturrådet:

- fortsætter drøftelser fra tidligere møder i Arkitekturrådet af de kommende strategiske indsatser for den fælleskommunale rammearkitektur som en del af det fælleskommunale digitale fundament

Drøftelse

Ghita Thiesen præsenterede Rådet for konturerne af et nyt

arkitekturprogram for den kommende strategiperiode 2021-2025.

Ghita informerede om, at arkitekturprogrammet indeholder følgende 8 fokus-punkter for programmets indsatser:

1. At **skabe sammenhængende resultater med data** i form af øget kvalitet, træfsikre forudsigelser, effektivisering, automatisering mv. Det kræver udbygning og konsolidering af den fælles rammearkitektur og tæt kobling til den fælles infrastruktur, som ramme for kommunernes integration af ny teknologi i opgaveløsningen.
2. At **datakvaliteten er i orden**. Det gøres ved at understøtte definitionen af de begreber, som forretningen anvender, og efter behov bidrage til opbygning af tværgående governance for data, begreber, modeller og standarder.
3. At **sikkerheden er i orden**. Rammearkitekturen skal give et bidrag til at data- og cybersikkerhed i det omfang det er muligt, er tænkt ind fra starten ved anskaffelser og opgraderinger af infrastruktur og digitale løsninger.

4. **At tilføre værdi og sikre ret arkitekturtilgang i konkrete, strategisk vigtige initiativer.** Det gøres ved at bidrage med rådgivende eller analytiske ressourcer, der tager afsæt i rammearkitekturen til traditionelle digitaliseringsprojekter, review af specifikationer, sparring til innovative sprint og input til arkitekturfaglige udfordringer, der opstår i forbindelse med klassisk interessevaretagelse.
5. **At samle og facilitere kompetenceløft for de kommunale medarbejdere, der arbejder med it-arkitektur og dataanvendelse.**
6. **At producere og udstille nye arkitekturfaglige produkter, redskaber og vejledninger** som understøtter kommunerne i at give organisationen og borgerne størst mulig værdi ud af de investeringer, der foretages i forbindelse med it-anskaffelser.
7. **At arbejde for bredere anvendelse af den fælles digitale arkitektur** i stat, regioner og på leverandørmarkedet.
8. **At følge den internationale udvikling inden for it-arkitekturstyring, metoder, modeller og redskaber,** herunder særligt være agtpågivende i forhold til it-arkitekturrelaterede initiativer fra EU, for derved at være på forkant med de krav og muligheder, der måtte få konsekvens for kommunerne.

Rådet var enige i de 8 fokuspunkter, men så gerne, at ordet 'værdi' blev konkretiseret i de 8 fokuspunkter. Henrik Brix tilføjede, at arbejdet med standarder er helt centralt i fokuspunkt 2, og at det gerne må uddybes, hvor vigtigt det er at udarbejde standarder, fordi det ud over manglende sammenhæng koster tid og penge, når kommunerne ikke benytter sig af det fælles gods. Rådet pegede i den forbindelse på, hvor vigtigt det er, at vi bliver klogere på, hvordan vi får kommunerne til at implementere og anvende standarderne, og at programmet bør hjælpe med at skærpe formuleringer og udbredelse af kravene hertil.

Rådet var enige i, at en central problemstilling er at få kommunerne til at anvende den fælleskommunale rammearkitektur. Der er brug for, at alle kommunerne bakker op om rammearkitekturen, så det ikke kun er et lille udvalg af leverandører, som føler sig forpligtet til at overholde rammearkitekturen. Ghita orienterede om, at det er et vedvarende arbejde, som KL løbende er opmærksom på, og at der efter massiv opfordring fra rådet blev indarbejdet krav i SKI 02.19 om anvendelse af såvel rammearkitekturen som infrastrukturen, i en så bindende og konkret form, som det var muligt.

Ghita tilføjede, at kommunale cases kan hjælpe med at motivere kommunerne til at se fordelene i at bakke op om de fælles vedtagne arkitekturprodukter for at illustrere, hvilke produkter i rammearkitekturen som løser hvilke forretningsbehov ude i kommunerne. Rådet pegede på, at beretningen om hvad det koster for de kommuner, der ikke har brugt KLE opmærkning, kunne være en god historie at fortælle, som eksempel på et produkt, der gør det nemmere for kommunerne at gøre det rigtige.

2.5. Orientering vedr. arbejdet i 'Udvalget for Arkitektur og Standarder'

SAG-2019-05660 Line Laudrup

Indstilling

Det indstilles, at It-Arkitekturrådet:

- tager orienteringen til efterretning

Drøftelse

Christian Plaschke fra Digitaliseringsstyrelsen orienterede Rådet om, at den fællesoffentlige organisering blev omlagt i starten af 2020. Den nye organisering skal blandt andet sikre klare rammer for samarbejde og bedre muligheder for, at projektgrupper kan tage lokale beslutninger for at sikre fremdrift i deres projekt.

Organiseringen består af et partsforum og tre styregrupper, og alle fællesoffentlige projekter er organiseret under disse tre styregrupper. I forbindelse med den nye organisering er der endvidere oprettet et permanent udvalg for arkitektur og standarder.

Udvalgets hovedopgaver er at:

- Varetage Den Fællesoffentlige Digitale Arkitektur (FDA)
- Være rådgivende for styregrupper og projekter omkring arkitektur
- Foretage arkitektur-review af digitaliseringsprojekter
- Udvikling og vedligeholdelse af konkrete arkitekturprodukter og standarder (herunder opdatering af Referencearkitektur for Brugerstyring)
- Formidling af Den Fællesoffentlige Digitale Arkitektur.

Christian orienterede yderligere om, at der i efteråret 2019 er foretaget en brugerundersøgelse, som havde til formål at belyse, hvad brugerne mener om FDA. En tredjedel af brugerne i undersøgelsen var fra kommunerne, en tredjedel var fra regionerne, og en tredjedel var fra Staten.

Christian fortalte, at hovedkonklusionerne fra brugerundersøgen var, at der var opbakning til FDA, og at de udarbejdede produkter blev vurderet til at være af høj kvalitet. Brugere nævnte, at de gerne vil inddrages mere i udviklingen af produkterne, og at der gerne må bruges mere tid på at videreudvikle på eksisterende produkter, frem for at udvikle nye.

Christian afsluttede med at fortælle, at fokuspunkterne i 2020 blandt andet er "Mit Overblik" projektet, sammenhængende brugerrejser, ny teknologi og data, implementering af ny infrastruktur samt apps til kørekort og sundhedskort.

Rådet tog orienteringen til efterretning, og pointerede at en del af de fællesoffentligt udviklede OIO-standards og tilhørende vejledninger fortsat forventes at være optaget i FDA's produktportefølje og pegede på, at standarderne ud over bred anvendelse i kommunerne aktuelt er en forudsætning for at "Mit Overblik" kan fungere.

Ghita orienterede om, at udvalget for arkitektur og standarder også forholder sig til relevante EU standarders introduktion i Danmark, og bl.a. sikrer, at udfordringer og muligheder bliver undersøgt ordentligt, forud for eventuelle overgange fra OIO-standarderne til EU-standarder.

2.6. Fællesoffentlig datainfrastruktur for indendørsgeografi

SAG-2019-05659 Jeppe Korbo Christiansen & Peter Falkenberg

Indstilling

Det indstilles, at It-Arkitekturrådet:

- med udgangspunkt i rapporten drøfter de opstillede potentielle gevinster samt opmærksomhedspunkter ved standardisering af området
- overvejer mulige scenarier for en videre modning af området

Drøftelse

Jesper Stæhr Mikkelsen, kontorchef i Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering (SDFE) orienterede om styrelsens arbejde med en fællesoffentlig datainfrastruktur for indendørsgeografi.

Jesper fortalte at der er stor efterspørgsel blandt offentlige bygherrer efter data om indendørsgeografi samt koblingen mellem udendørs- og indendørsgeografi.

SDFE fik i 2019 tildelt midler fra den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi til tre pilotprojekter, hvoraf det ene er et samarbejde med KL og omhandler

indendørsgeografi. Som en del af projektet blev der udarbejdet en rapport, som belyser, hvor langt kommunerne er i forhold til indendørsgeografi, samt hvilke behov de har på området.

Rapporten viser, at kommunerne allerede på nuværende tidspunkt mener, at bygningsdata giver stor værdi, og der laves mange lokale løsninger ude blandt kommunerne.

Herudover belyser rapporten potentialerne ved en datainfrastruktur for indendørsgeografi, som blandt andet kan hjælpe med at indfri potentialer på følgende områder inden for indendørsgeografi:

- Indendørsnavigation (Værktøjer til at finde vej rundt inde i bygninger)
- Udnyttelse af lokaler
- Energieffektivisering (IoT-enheder: Koldt/varmt, støj, lys)
- Facility management (Håndværkere, rengøring mfl.)
- Benchmarking og nøgletal

Jesper fortalte, at infrastrukturene for indendørsgeografi er den bagvedliggende referenceramme/steddatabase, som kan koble stedbestedt information til rum i bygninger. En fælles infrastruktur betyder, at hvert rum, gang og dør får sin egen unikke autoritative nøgle eller reference.

Jesper informerede om, at SDFE i arbejdet med indendørsgeografi har kigget mod internationale standarder på området for GIS (Geographical Information System) og BIM (Building Information Model), og prøvet at kombinere disse til at beskrive geografien i indendørsbygninger. Jesper konkluderede, at arbejdet med indendørsgeografi har vist, at det kan lade sig gøre at lave applikationer på området for indendørsgeografi. Arbejdet har også vist, at der er behov for fælles governance og standardisering af indendørs data, og et fælles sprog for indendørsgeografi.

Rådet var enige i, at der er store potentialer ved indendørsgeografi, og at der er et reelt behov for løsninger og værktøjer, som kan hjælpe med at optimere facility- og energioptimering og med at guide brugere rundt i bygninger. Rådet pointerede, at KL/kommunerne bør følge arbejdet på området, og Rådet vil i forretningsudvalget drøfte, hvordan KL/kommunerne kan bidrage til arbejdet. Der kan evt. nedsættes en arbejdsgruppe under SDFE, hvor relevante parter kan følge og være med i arbejdet om indendørsgeografi. Rådet pegede endvidere på kobling til kommunernes arbejde med kloge kvadratmeter, spurgte til sammenhæng med kortlægning af rør og ledninger, samt hvordan indkøb fremadrettet kan gøres mere ensartede på tværs af kommunerne. Rådet roste desuden anvendelsen af data i BIM-modellerne (Bygnings Informations Modellering).

2.7. Internet of Things – orientering og drøftelse

SAG-2019-06665 Jacob Høffer Larsen

Indstilling

Det indstilles, at It-Arkitekturrådet:

- drøfter hvordan den fællesoffentlige/fælleskommunale arkitektur kan styrke kommunernes fortsatte arbejde med IoT
- drøfter hvilket niveau der bør sættes ind på, og hvilket fokus KL's indsats skal have i det videre arbejde med IoT

Drøftelse

Jacob Høffer orienterede Rådet om KL's arbejde med en teknologiradar for kommunerne, som redegør for forskellige teknologier og deres modenhed. Teknologiradaren er udarbejdet i et bredt samarbejde mellem KL, kommunerne og eksterne konsulenter. Jacob informerede om, at teknologien IoT (Internet of Things) er vurderet til at være klar til afprøvning i kommunerne. IoT kan dog være en kompleks teknologi at anvende, da det ofte vil kræve, at der er styr på en række forudsætninger for at opnå det fulde potentiale af teknologien, heriblandt data og infrastruktur.

Jacob informerede om, at KL har gennemført en analyse af kommunernes arbejde med IoT, og her nævnte kommunerne, at de havde en række udfordringer i forhold til teknologien:

- Tekniske udfordringer (Opsætte og drive infrastruktur til transmission af data samt håndtere store mængder realtidsdata)
- Udfordringer med data (Håndtere, opbevare, "vaske" og samle data)
- Juridiske udfordringer (Hvilke data må indsamles, kan data være personfølsomt, hvis indsamlet i store mængder)
- Sikkerhedsmæssige udfordringer (Hvordan sikres infrastruktur mod sikkerhedsråd og hacking)

Analysen konkluderede, at kommunerne ønsker KL's hjælp til følgende områder i forhold til kommunernes arbejde med IoT:

- Interessevaretagelse og retning (Principper for Smartcity)
- Indkøb og samarbejde med leverandører (Markedsdialog)
- Netværk for IoT (Etisk kodeks, værktøj for sikkerhed i IoT, principper for IoT i kommunerne, cases og vidensdeling)
- Datastandarder, Fælleskommunal Rammearkitektur, Fælleskommunal Infrastruktur (Datastandarder, Arbejdsgruppe for udbygning af arkitektur og infrastruktur)

Ghita fortalte supplerende, at IoT er tænkt ind i det kommende digitaliserings-program, hvor IoT er særlig relevant i forhold til Klima og ressourcer.

Rådet tog orienteringen til efterretning og pointerede, at det er vigtigt, at kommunerne ejer og har adgang til de data, som skabes ved hjælp IoT-sensorer, så der ikke skabes afhængigheder til en leverandørs proprietære teknologi. Rådet advarede mod at KL forsøger at påtage sig standardiseringsopgaven for IOT, da det vil være alt for ressourcekrævende. Anbefalingen er at følge det internationale arbejde og rådgive kommunerne om, hvilke krav de bør stille, og hvordan de undgår at købe proprietære IOT løsninger, der "ejer" og definerer data. Rådet opfordrede KL til at samarbejde med OS2, Open Data DK og Open & Agile Smart Cities (OASC).

Rådet pointerede, at der er mangel på gode cases, som virkelig kan illustrere de gevinster, som kan opnås ved IoT, hvilket stemmer overens med Gartners anbefalinger til KL.

Rådet nikkede til et forslag om at nedsætte en kommunal referencegruppe, som kan bistå KL i arbejdet med IoT.

2.8. **Åbne data efter 2020**

SAG-2016-05529 Mette Hansen

Indstilling

Det indstilles, at It-Arkitekturrådet:

- tager orienteringen om overvejelserne om åbne data efter 2020 til efterretning
- drøfter hvilket fokus KL's indsats skal have i det videre arbejde med åbne offentlige data

Drøftelse

Mette Hansen fra KL var på besøg i It-Arkitekturrådet for at drøfte det videre arbejde med åbne data efter 2020. Arbejdet med åbne data er både forankret fællesoffentligt og fælleskommunalt, og de nuværende samarbejder og projekter afsluttes i løbet af 2020.

Mette informerede om at KL ønsker at bygge videre på det nuværende samarbejde med staten om åbne offentlige data. Herudover ønsker foreningen Open Data DK at indgå i et styrket governance-setup for samarbejdet om åbne data.

Mette oplyste at et fremtidigt samarbejde kunne bestå af følgende tre spor:

Spor 1 – Fællesoffentlig arkitektur og infrastruktur for åbne data

Spor 2 – Innovationslab for åbne data

Spor 3 – Samlet overblik over åbne data

Pia Færch gjorde opmærksom på, at det fællesoffentlige arbejde med åbne data hidtil har været forankret i Erhvervsstyrelsen, ikke i Digitaliseringsstyrelsen, samt at der er et EU-direktiv på vej, som medfører, at bl.a. kommunerne vil skulle vise, hvilke åbne data man har.

Peter Falkenberg fra KL tilføjede, at noget af arbejdet allerede er i gang i regi af det Fællesoffentlige Datasætkatalog hos Digitaliseringsstyrelsen.

Rådet tog orienteringen til efterretning. Henrik sagde at i modsætning til IoT er her et område, hvor kommunerne i høj grad har brug for standardisering og selv kan og bør være med til at præge arbejdet. Rådet anbefalede, at arbejdet med åbne data efter 2020 kan have fokus på et strategisk anvendelsesområde, for eksempel klimaområdet. På den måde kan arbejdet med åbne data og gevinsterne heraf blive tydelige samt være med til at få åbne data udbredt i kommunerne.

Rådet fremhævede, at åbne data, som har en forretningsmæssig værdi, kan sammentænkes med den fælleskommunale infrastruktur, hvilket også kan være med til udbrede anvendelsen af åbne data. Det vil kræve en ændring i designet af infrastrukturen eller at de data, der kan udstilles som åbne, overføres til fx opendata.dk.

KL går sammen med Open Data.dk videre med at få arbejdet organiseret på en hensigtsmæssig måde i regi af det nye digitaliseringsprogram.

2.9. Planer og Indsatser i 'Program for Et Samlet Patientoverblik'

SAG-2019-05660 Tine Ohm Laursen, Sundhedsdatastyrelsen

Indstilling

Det indstilles, at It-Arkitekturrådet:

- tager orienteringen vedr. planer, indsatser og mål til efterretning
- kommer med input ift. det videre arbejde med modning af planer, indsatser og mål.

Drøftelse

Tine Ohm Laursen fra Sundhedsdatastyrelsen orienterede Rådet om arbejdet med det fællesoffentlige program "Et Samlet Patientoverblik".

Tine informerede om, at man har haft en afprøvning af den del af patientoverblikket, som omhandler Fælles stamkort og Aftaleoversigt, og haft en teknisk afprøvning af deling af bl.a forløbsplaner for KOL og Diabetes mellem regioner, kommuner og praktiserende læger. Tine informerede om, at der er bevilget midler til modning af planer og indsatser og patientens mål i patientoverblikket i 2020-2021, mens Fælles stamkort og Aftaleoversigt er indeholdt i eksisterende økonomiaftale og skal være implementeret i 3. kvartal 2021.

Tine fortalte at man gerne vil undgå diagnosespecifikke løsninger og sikre en generisk løsning, i forhold til planer, indsatser og patients mål, da det er vigtigt at få de forskellige indsatser til at hænge sammen for borgerne. Samtidigt er der den udfordring, at ønskede ændringer i datasættet kræver nye integrationer til fagsystemerne (fx EOJ-systemer) og derfor indgår der i modningen en for-analyse af, om delingen af planer kan ske på en smartere måde.

Thor Schliemann præsenterede Sundhedsdatastyrelsens arbejde med en domænemodel, som er et igangværende arbejde, der skal skabe harmonisering af de begreber som anvendes på tværs af patientoverblikket. Domænemodellen består desuden af informationsmodeller og datamodeller for de tre hovedområder i Patientoverblikket, henholdsvis Stamdata, Aftaler samt patientens mål.

Thor fortalte, at man i arbejdet med domænemodellen har kigget på flere relevante byggeblokke fra den fælleskommunale rammearkitektur for at få alignment mellem det sprog (Begreber og logiske modeller) som anvendes fælleskommunalt, og det sprog som anvendes i Sundhedsdatastyrelsens domænemodel. Thor informerede om, at programmets udvikling af en domænemodel kører parallelt med udvikling og implementering af Et Samlet Patientoverblik, hvilket giver fordele og ulemper. Her nævnte Thor, at den tætte forbindelse til "virkeligheden" gør, at man får nogle konkrete forretningsbehov med fra starten.

Rådet tog orienteringen til efterretning. Rådet roste projektets arbejde med arkitektur og begreber. Henrik Brix spurgte ind til koblingen mellem EOJ- og EPJ-systemer, samt hvor meget information, det er muligt at vise før man udvikler den dybe integration. Henrik påpegede at det er vigtigt at udvikle den integration der giver mening, og der er behov for.

Thor svarede at dele af patientoverblikket kan vises via browser, for eksempel kalenderdelen. Der er muligheder for flere niveauer af integration.

Tine tilføjede, at det vigtigste ift. integration er, at den sundhedsfaglige person får en god arbejdsproces, når de bruger løsningerne, og at det blandt andet er det man ser på ved afprøvning og evaluering.

2.10. Modernisering af MedCom

SAG-2019-05660 Poul Erik Kristensen

Indstilling

Det indstilles, at It-Arkitekturrådet:

- drøfter de arkitekturvalg, som MedCom træffer
- drøfter sammenhængen til det fælleskommunale digitaliseringsarbejde på sundhedsområdet, herunder behov for koordinering af tidsplaner m.v.

Drøftelse

Lars Hulbæk fra MedCom orienterede Rådet om MedComs beslutning om, at afprøve eDelivery som nyt standardformat for MedCom kommunikation. I den forbindelse fortalte Lars, at det er svært at modernisere MedCom kommunikationen, på grund af den store udbredelse. En udskiftning i kommunikationen vil kræve, at mange parter vil skulle opretholde ny og gammel teknologi i omstillingen. Det er en krævende proces, og en transitionsfase på 10 år er forventelig ved udskiftning.

Lars orienterede om, at det eksisterende udvekslingsformat (Edifact) er forældet, og at udvekslingsformatet OIO-XML ikke er en international standard. Til gengæld er den internationale FHIR-standard (HL7/FHIR) på vej som en standard for hurtig udveksling af data. MedCom har besluttet, at OIO-XML og Edi-fact skal erstattes af HL7/FHIR. Det vil være den første FHIR-standard som anvendes på nationalt niveau. Arbejdet skal tage konkret afsæt i korrespondancemeddelelsen og revideret notifikation om sygehusophold. Det sidste kan give anledning til udfordringer med at fordele notifikationerne til kommunernes forskellige fagområder.

Lars informerede om at MedCom yderligere er i gang med en række tiltag, som skal medføre en modernisering af MedCom. Heriblandt et nyt kvalitetsstyrings-system til test og certificering af leverandørers brug af MedCom standarder, samt modernisering af den nuværende infrastruktur.

Derudover oplyste Lars en række problemstillinger som har direkte interesse for kommunerne:

- Der er brug for udveksling af sygehusnotifikation med andre end ældreområder (fx socialområdet). Der ses her på beskedfordeleren til omsorgs- og SAPA-løsning.
- Hvor i kommunen kvitterer kommunen forretningsmæssigt for en notifikation?
- Nogle gange har kommunen brug for at tilgå oplysninger på forespørgsel – børneepikrise som eksempel
- Øvrig MedCom kommunikation med kommunal interesse.

Lars påpegede, at et fremtidigt samarbejde omkring Sundhedsvæsenets Organisationsregister (SOR) og den kommunale organisation er relevant.

Rådet tog orienteringen til efterretning. Der var meget kort tid til at drøfte MedComs arkitekturvalg. Rådet noterede sig det positive i tilvalget af relevante internationale standarder og anbefalede MedCom at lægge større vægt på organiseringen af moderniseringsarbejdet, så der bliver en bredere og dybere involvering af relevante aktører. It-Arkitekturrådet stiller sig i den forbindelse gerne til rådighed for videre dialog.

Der var Desuden opbakning i Rådet til MedComs fokus på at understøtte de forretningsmæssige sammenhænge mellem sundheds- og socialområdet.

2.11. eDelivery – status og drøftelse

SAG-2018-02079 Dan Bjørneboe og Lars Vraa

Indstilling

Det indstilles, at It-Arkitekturrådet:

- tager status for eDelivery til efterretning
- drøfter forslag til anvendelse i kommunal kontekst
- drøfter eventuelle konkrete ønsker til en videre proces om eDelivery

Drøftelse

Dan orienterede rådet om, at udviklingen af eDelivery i dansk offentlig sammenhæng har været drøftet igennem flere år. Digitaliseringsstyrelsen vil gerne produktmodne eDelivery-standarden, så den konkret kan anvendes i Danmark. Digitaliseringsstyrelsen har blandt andet kigget på anvendelsesmuligheder og anvendelsesområder for standarden. Som tidligere nævnt har MedCom ligeledes vist interesse i eDelivery som en erstatning for deres forældede VANS-net.

Ghita orienterede om, at Digitaliseringsstyrelsen ønsker at få finansieret adskil-lige årsværk til modning og udvikling af eDelivery. KL kan på nuværende tids-punkt ikke forholde sig Digitaliseringsstyrelsens ønske, før anvendelsesmulig-hederne for kommunerne er blevet kortlagt. Derunder hvad den forventelige implementeringsomkostning er, og hvor meget af den nuværende infrastruktur som skal omlægges. Ghita informerede yderligere om, at eDelivery ikke er en del af økonomiforhandlingerne i år, hvilket giver lidt ro på i forhold til drøftelsen om eDelivery, og tid til at undersøge kommunale anvendelsesmuligheder.

Denny Christensen fra KOMBIT tilføjede, at Næste Generation af Digital Post ikke er tiltænkt at anvende eDelivery.

Dan informerede om, at eDelivery ikke løser standardiseringsbehovet i forhold til at forstå indholdet af de data som udveksles, men hovedsageligt er en transportmekanisme. Standarden gør det muligt at udveksle data for parter som ikke nødvendigvis kender hinanden. Peter Falkenberg gjorde opmærksom på, at eDelivery ikke udelukkende er en transportmekanisme, idet der er sammenhæng mellem transport og indhold, og der vil således være et behov for at filtrere på indhold.

Denny Christensen informerede om, at KOMBIT ikke ser nogen akut grund til at begynde at ændre på den fælleskommunale infrastruktur, som allerede besidder mange transportmekanismer. Det er dog interessant at følge udviklingen af eDelivery i forhold til den videre udvikling af den fælleskommunale infrastruktur. KOMBIT gjorde endvidere opmærksom på, at der udestår et analyse- og profileringsarbejde i forhold til at gøre Beskedfordeleren klar til eDelivery.

Dan informerede Rådet om, at der er behov for en drøftelse af, hvordan KL skal forholde sig til Digitaliseringsstyrelsens ønske om et dansk eDelivery-netværk.

Rådet tog orienteringen til efterretning. Der var opbakning fra rådets medlemmer til at der gennemføres yderligere analyse og afprøvning af kommunernes anvendelsesmuligheder af eDelivery, før KL/kommunerne kan forholde sig til fremtidsudsigterne for eDelivery i fællesoffentligt og fælleskommunalt regi. Rådet pointerede at MedCom's beslutning om at afprøve eDelivery, er en oplagt mulighed for KL, KOMBIT og kommunerne til at opsamle erfaringer til brug for kvalificeret stillingtagen til det videre arbejde med standarden.

2.12. Afrapportering fra Arkitekturboards møde 16.12. 2019

SAG-2019-05659 Vibeke Normann

Indstilling

Det indstilles, at It-Arkitekturrådet:

- tager afrapporteringen til efterretning

Drøftelse

Vibeke Normann gav Rådet en afrapportering fra Arkitekturboardet, hvor der har været afholdt et møde i december 2019. Her har arkitekter fra KL, kommuner og KOMBIT i fællesskab godkendt følgende produkter til optagelse i den fælleskommunale rammearkitektur:

Byggeblokkene Lokation, Myndighed og Aktør, som er optaget i forbindelse med udviklingen af Referencearkitektur for Observation og Måling.

Byggeblokkene Ydelse, Bevilling og Effektivering. Byggeblokkene er logiske, domænespecifikke beskrivelser, som bygger på flere af KOMBIT's systemer inden for ydelsesområdet.

Vibeke orienterede Rådet om, at der er flere arkitekturprodukter undervejs til optagelse i den fælleskommunale rammearkitektur i 3. kvartal 2020
Rådet tog orienteringen til efterretning

3. Status for program "Sammenhæng og genbrug af rammearkitektur (SAGERA)"

3.1. Programstatus

SAG-2019-05660 Jan Struwe Poulsen

Indstilling

Det indstilles, at It-Arkitekturrådet:

- tager programstatus til efterretning

Drøftelse

Jan Struwe Poulsen informerede Rådet om status på SAGERA-programmet. Jan oplyste, at programmet på trods af COVID-19 stadigvæk har haft en pæn fremdrift, hvor der især i projekt 1 er blevet produceret flere nye arkitekturprodukter, som forventes optaget i den fælleskommunale rammearkitektur i Q3 2020.

Jan fortalte, at der i projekt 2, lige før nedlukningen ved COVID-19, blev afholdt møder i arkitekturnetværket med emnerne brugerstyring og NSIS, som netværkets medlemmer tog positivt imod. Der skal i juni måned afholdes næste runde af netværksmøder i en virtuel udgave, hvor dagsordenen igen er brugerstyring samt NSIS.

Jan informerede om, at KL i gang med at udvikle en Arkitekturstyruingsuddannelse i samarbejde med Strand & Donslund, som forventes at blive afholdt i både øst og vest. Rådet påpegede, at der skulle sigtes mod en fysisk afholdelse af uddannelsen, da værdien for deltagerne i at møde andre kommunale deltagere er helt central.

Jan orienterede Rådet om, at der i projekt 3 skal laves en analyse, som indhenter erfaringer fra de tre år, rammearkitekturpuljen har været uddelt til lokale kommunale projekter. Ghita fortalte, at det ikke er planlagt at uddele puljemidler igen, da det har været en udfordring at høste gevinsterne fra de lokale projekter, samt ekspandere disse til anvendelig rammearkitektur.

Jan informerede om, at der i projekt 5 er planlagt en afsluttende effektmåling, således at resultaterne af målingerne og den efterfølgende databehandling samt forslag til konklusioner og anbefalinger er klar i Q4 2020.

Rådet tog orienteringen til efterretning og påpegede, at kommunerne savner udmeldinger fra KL omkring NSIS. I den forbindelse tilføjede Ghita, at NSIS vil blive drøftet på næste møde i IT-Koordineringsudvalget den 9. juni.

3.2. SAGERA: Orientering om ny platform for INFO for rammearkitekturen

SAG-2020-02380 Annette Laursen

Indstilling

Det indstilles at It-Arkitekturrådet:

- tager orienteringen og præsentation af det nye site til efterretning

Drøftelse

Annette Laursen præsenterede den fælleskommunale rammearkitekturs nye hjemmeside, som er et subsite til KL's hjemmeside. Subsitet afløser den wiki-baserede løsning, som har udstillet rammearkitekturen siden 2011. Annette orienterede Rådet om, at hjemmesidens redaktion er i gang med en løbende kvalitetssikring af indholdet, og senest er de uddybende tekster til alle fælleskommunale arkitekturregler og -principper blevet opdateret. Derudover fortalte Annette, at der skal oprettes en referencegruppe, som kan bistå redaktionen i arbejdet med at opdatere og vedligeholde den nye hjemmeside.

Der var enighed i Rådet om, at det var en god ide med en referencegruppe. Rådet påpegede, at der med fordel kunne laves en interessant/målgruppeanalyse, som kan hjælpe med at vise, hvad forskellige målgrupper har behov for at finde på hjemmesiden. Rådet fremhævede, at arbejdet med og omkring den nye hjemmeside var blevet rigtig godt.

4. Eventuelt